

Skatteutskottets betänkande 2023/24:SkU19

Höjd spelskatt

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag att höja punktskatten på spel från 18 procent till 22 procent av behållningen för varje beskattningsperiod. Förslaget medför ändring i lagen (2018:1139) om skatt på spel.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2024.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena. I betänkandet finns en reservation (C) och två särskilda yttranden (S, V).

Behandlade förslag

Proposition 2023/24:74 Höjd spelskatt. Två yrkanden i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

 Ärendet och dess beredning.....4

 Bakgrund4

 Propositionens huvudsakliga innehåll4

Utskottets överväganden.....5

 Höjd spelskatt.....5

 Säkerställd finansiering och översyn6

Reservation8

 Säkerställd finansiering och översyn , punkt 2 (C).....8

Särskilda yttranden9

 1. Höjd spelskatt, punkt 1 (S)9

 2. Särskilt yttrande (V)9

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....11

 Propositionen11

 Följdmotionen11

Bilaga 2

Regeringens lagförslag12

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Höjd spelskatt

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:1139) om skatt på spel.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:74.

2. Säkerställd finansiering och översyn

Riksdagen avslår motion

2023/24:2828 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 1 och 2.

Reservation (C)

Stockholm den 16 april 2024

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Per Söderlund (SD), Hanna Westerén (S), Eric Westroth (SD), Patrik Björck (S), Fredrik Ahlstedt (M), Ida Ekeröth Clausson (S), David Lång (SD), Marie Nicholson (M), Ilona Szatmári Waldau (V), Helena Lindahl (C), Bo Broman (SD), Patrik Karlson (L), Crister Carlsson (M), Peder Björk (S) och Larry Söder (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkanden behandlar utskottet regeringens proposition 2023/24:74 Höjd spelskatt. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag återges i bilaga 2. I ärendet har väckts en motion, 2023/24:2828, som återges i bilaga 1.

Bakgrund

Spelmarknaden i Sverige omreglerades den 1 januari 2019. En ny spelreglering infördes då bl.a. genom införande av spellagen (2018:1138). Regleringen på spelmarknaden bygger på ett licenssystem som innebär att alla som tillhandahåller spel om pengar eller pengars värde på den svenska spelmarknaden ska ha spellicens i Sverige. Vidare var avsikten att aktörer utan licens ska stängas ute från den svenska spelmarknaden.

I samband med omregleringen av spelmarknaden infördes lagen (2018:1139) om skatt på spel, förkortad LSS. Enligt 1 § LSS ska spelskatt betalas till staten för sådant licenspliktigt spel som tillhandahålls av en licenshavare enligt spellagen. Av 2 § LSS framgår dock att spel enligt 6 kap. spellagen undantas från spelskatt. Det innebär att spelskatt inte tas ut på licenspliktiga spel som är förbehållna allmännyttiga ändamål. Spel som anordnas med licens enligt andra kapitel i spellagen, dvs. på den konkurrensutsatta spelmarknaden och de delar av marknaden där staten har behållit sin monopolställning, beskattas således oavsett vem som är licenshavare för spelet. Det gäller bl.a. kasinospel, onlinebingo, penningautomater och värdeautomater.

Spelskatt ska betalas med 18 procent av behållningen för en beskattningsperiod, enligt 9 § LSS. Av 7 § LSS framgår att behållningen beräknas som skillnaden mellan de sammanlagda insatserna och de sammanlagda utbetalningarna till spelarna. Detta gäller insatser i och utbetalningar från onlinespel i de fall spelaren bor eller stadigvarande vistas i Sverige. Detta gäller även vid deltagande i annat spel än onlinespel, om spelet tillhandahålls på svenskt territorium. En beskattningsperiod utgörs av en kalendermånad, enligt 8 § LSS.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår att punktskatten på spel höjs från 18 procent till 22 procent av behållningen för varje beskattningsperiod. Förslaget medför ändring i lagen (2018:1139) om skatt på spel.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2024.

Utskottets överväganden

Höjd spelskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om att höja punktskatten på spel från 18 procent till 22 procent.

Jämför det särskilda yttrandet (S).

Propositionen

Ett av syftena med dagens spelreglering, liksom en del av målet för spelpolitiken, är att värna överskottet från spelverksamhet till det allmänna, genom att det bidrar till finansieringen av statlig verksamhet (se prop. 2017/18:220 s. 242 och prop. 2018/19:1, bet. 2018/19:KrU1, rskr. 2018/19:94). Med undantag för spel som är förbehållet för allmännyttiga ändamål beskattas licenspliktigt spel enligt lagen om skatt på spel.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2024 gjort bedömningen att skatten på spel bör höjas. Regeringen anser att en höjd spelskatt kan påverka kanaliseringsgraden, dvs. den andel av det totala spelandet på den konkurrensutsatta marknaden som sker hos spelföretag med licens i Sverige. En höjning av skatten på spel bör därför vara välavvägd för att undvika att det uppstår en stor negativ påverkan på andelen spel som sker hos de företag som har licens för spel i Sverige. I propositionen En omreglerad spelmarknad framgår Spellicensutredningens (Fi 2015:11) slutsats att en skatt på drygt 20 procent kan anses vara förenlig med ett syfte att uppnå en kanaliseringsgrad på minst 90 procent (prop. 2017/18:220 s. 258). Att kanaliseringsgraden skulle uppgå till minst 90 procent var endast en bedömning av utredningen och utgör inte någon beslutad målsättning för spelområdet (prop. 2022/23:33 s. 13). I propositionen En omreglerad spelmarknad föreslås en lägre skattenivå än 20 procent av försiktighetsskäl. Den nuvarande skattesatsen på 18 procent har gällt sedan den svenska spelmarknaden omreglerades 2019. Omregleringen har bl.a. inneburit att spelmarknaden stabiliserats och att kanaliseringsgraden har ökat betydligt (se Statskontorets rapport 2022:5 s. 23, 24 och 85–88).

Regeringen följer utvecklingen på den svenska spelmarknaden och gav i regleringsbrev för budgetåret 2024 Spelinspektionen i uppdrag att bl.a. utveckla metoden för att beräkna kanaliseringsgraden och föreslå en indikator för redovisning av kanaliseringsgraden i budgetpropositionen (Fi2023/03130). Redovisningen av uppdraget kommer att utgöra ett viktigt underlag för att bedöma behovet av ytterligare åtgärder för att stärka den offentliga kontrollen över spelmarknaden. Regeringen konstaterar att kanaliseringsgraden beror på en samverkan av många olika faktorer. Sedan omregleringen har ett flertal

åtgärder vidtagits för att stänga ute olicensierat spel från den svenska marknaden. Åtgärderna trädde i kraft under 2023.

Med anledning av de åtgärder som har vidtagits anser regeringen att skälen för försiktighet vid sättandet av skattenivån inte bör vara lika starka nu som vid omregleringen.

En höjning av skatten på spel från 18 procent till 22 procent bedöms enligt regeringen vara lämplig för att förstärka finansieringen av statlig verksamhet, utan att den riskerar att leda till en för stor påverkan på företag, deras konkurrenssituation och skattebasens storlek. Regeringen föreslår därför att punktskatten på spel höjs från 18 procent till 22 procent.

Regeringen föreslår att lagändringen träder i kraft den 1 juli 2024. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att en höjning av skatten på spel från 18 procent till 22 procent är lämplig för att förstärka finansieringen av statlig verksamhet, utan att den riskerar att leda till en för stor påverkan på företag, deras konkurrenssituation och skattebasens storlek. Utskottet tillstyrker därmed propositionen.

Säkerställd finansiering och översyn

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om att säkerställa finansieringen av bl.a. hästsporten och om en översyn av spelskatten.

Jämför reservationen (C).

Motionen

I kommittémotion 2023/24:2828 av Helena Lindahl m.fl. (C) anförs i huvudsak följande. Regeringen har i budgetpropositionen för 2024 föreslagit att spelskatten ska höjas från 18 procent till 22 procent. Spelskatten är sedan omregleringen 2019 på en enhetlig nivå och tas ut på det s.k. spelnettot, spelaktörernas behållning efter utbetalda vinster. I konsekvensanalysen i propositionen konstaterar regeringen krasst att höjningen i år kommer att leda till minskade intäkter för den svenska hästsporten utan att ge förslag på kompensatoriska åtgärder. Hästsporten är en brett uppskattad sport med särskilda förutsättningar och är en näring som skapar jobb i hela landet, inte minst på landsbygden. Motionärerna föreslår därför att riksdagen tillkännager för regeringen att den bör återkomma med förslag för att säkerställa finansieringen av olika verksamheter, såsom hästsporten, även framöver.

Motionärerna föreslår vidare en översyn av spelskatten med inriktning på att differentiera den effektiva skattesatsen för olika typer av spel och med fokus på att hämma riskspelande till förmån för sunt och nöjesfyllt spelande.

Utskottets ställningstagande

När det gäller frågan om att säkerställa finansieringen av bl.a. hästsporten utgår utskottet från att regeringen noga följer utvecklingen av den föreslagna höjningen av spelskatten och vid behov återkommer med nödvändiga åtgärder på den svenska spelmarknaden.

Utskottet ser därför inget behov av att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att den bör återkomma med förslag för att säkerställa finansieringen av hästsporten.

Utskottet delar regeringens bedömning att en höjning av skatten på spel är lämplig för att förstärka finansieringen av statlig verksamhet. Utskottet är därmed inte berett att förorda ytterligare en översyn av spelskatten.

Utskottet avstyrker därför motionsförslagen.

Reservation

Säkerställd finansiering och översyn , punkt 2 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2828 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Regeringen har i budgetpropositionen för 2024 höjt spelskatten från 18 procent till 22 procent. Spelskatten är sedan omregleringen 2019 på en enhetlig nivå och tas ut på det s.k. spelnettot, spelaktörernas behållning efter utbetalda vinster. I konsekvensanalysen i propositionen konstaterar regeringen krasst att höjningen i år kommer att leda till minskade intäkter för den svenska hästsporten utan att ge förslag på kompensatoriska åtgärder. Hästsporten är en brett uppskattad sport med särskilda förutsättningar och är en näring som skapar jobb i hela landet, inte minst på landsbygden. Jag föreslår därför att riksdagen tillkännager för regeringen att den bör återkomma med förslag för att säkerställa finansieringen av olika verksamheter, såsom hästsporten, även framöver.

Jag föreslår vidare en översyn av spelskatten med inriktning på att differentiera den effektiva skattesatsen för olika typer av spel och med fokus på att hämma riskspelande till förmån för sunt och nöjesfyllt spelande.

Särskilda yttranden

1. Höjd spelskatt, punkt 1 (S)

Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Patrik Björck (S), Ida Ekeröth Claussön (S) och Peder Björk (S) anför:

I budgetpropositionen för 2024 aviserade regeringen att skatten på spel ska höjas. I tidigare lagstiftningsärenden har det framhållits att skattenivån bör hållas på en nivå som behåller en kanaliseringsgrad på minst 90 procent. Detta är inte ett fastslaget mål för spelpolitiken, men finns väl dokumenterat i förarbeten, däribland proposition 2017/18:220 En omreglerad spelmarknad. Att genomföra förändringar av spelskatten kräver därför noggranna överväganden av hur kanaliseringsgraden påverkas. Som regeringen pekar på i propositionen väntas kanaliseringsgraden påverkas negativt till följd av att spelarna anpassar sitt beteende till den högre prisnivån. Detta behöver följas upp och utvärderas särskilt. Socialdemokraterna menar att det i det aktuella lagstiftningsärendet saknas tillräckliga underlag och konsekvensanalyser av hur kanaliseringsgraden, och därmed spelarna, påverkas av den föreslagna höjningen av spelskatten. Socialdemokraterna har vid flera tillfällen föreslagit åtgärder för att förbättra spelmarknaden och göra den tryggare, exempelvis krav på måttfullhet vid marknadsföring av spel, vilka har avvisats av Sverigedemokraterna och regeringspartierna. Därför blir det särskilt viktigt att den här förändringen av spelskatten tydligt följs upp och att Sverige även i fortsättningen har en spelpolitik som värnar konsumenterna. Socialdemokraterna har i budgetmotionen för 2024 valt att inte avvisa skatteförändringen.

2. Särskilt yttrande (V)

Ilona Szatmári Waldau (V) anför:

Vänsterpartiet ställer sig bakom höjningen av spelskatten men vill lyfta fram några synpunkter om befarade effekter som påtalats av remissinstanserna. Spel om pengar omsätter stora belopp och en majoritet av befolkningen, 56 procent, uppger att man spelat det senaste året. För de allra flesta är det något som skapar lite spänning i vardagen när man skrapar en lott eller satsar en mindre summa på resultatet i ett idrottsevenemang. För en del övergår tyvärr spelandet till något ångestfyllt med stora förluster och svårigheter att sluta. Den lavin av nätkasinon som poppat upp de senaste åren erbjuder spel och regelverk som är utformade för att locka till ökat spelande. Om de ska tillåtas är det viktigt att de beskattas på ett sätt som ger staten resurser att satsa på kontroller av företagen och behandlingsinsatser för de som får ett problemspelande. Därtill behövs en stark lagstiftning med skydd för konsumenterna. Folkhälsomyndigheten påpekar att det idag saknas forskning om hur punktskatt på spel påverkar konsumentmönster men påminner om att det på alkoholområdet visat

sig vara en effektiv insats. Här hoppas vi att nya rön kan komma inom en snar framtid. Flera remissinstanser lyfter fram risken för att en skattehöjning ska leda till högre priser för spelarna och därmed öka incitamenten för att spela på olicensierade bolag som inte betalar skatt i Sverige. Det här är en viktig parameter att ta i beaktande. Redan idag finns problem med spelande hos olicensierade bolag och vi ser en oroande utveckling med ökat spelande bland unga. Regeringen har uppmärksammat det med riktade uppdrag till Spelinspektionen och både den förra och den nuvarande regeringen har lagt fram en rad propositioner under de senaste åren för att försvåra spelande hos de olicensierade bolagen. Från Vänsterpartiet menar vi att det är viktigt att följa om de beslutade regelskärpningarna, ökade befogenheterna och förstärkningarna av Spelinspektionen ökar kanaliseringen eller om flera insatser behöver göras. Vi har påpekat att tjänsten spelpaus.se kan utvecklas ytterligare så att den som anmält sig dit för att få stopp på sitt spelande kan bli kontaktad och få stöd. Den gruppen ligger annars i riskzonen när det gäller att söka sig till de olicensierade bolagen. Vi vill också se en märkning av de olika spelen så att konsumenten kan se vilka spel som är mest riskfyllda. Utifrån en sådan riskkvalificering finns det anledning att differentiera lagstiftning och regelverk. Vad gäller spelskatten vill vi inte gå så långt som Centerpartiet föreslår utan ser att det viktiga är att skilja ut de allmännyttiga lotterierna och bingohallarna som genererar överskott till föreningslivet från de kommersiella spelen.

När det gäller Svenska Spel är det viktigt att uppmärksamma att också deras spelprodukter som finns på den konkurrensutsatta spelmarknaden genererar överskott till idrottsrörelsen. Med en höjd skatt blir det mindre till idrotten och mer till statskassan och då behöver regeringen kompensera i sin budget för det bortfallet. Detsamma gäller det minskade överskottet för ATG som bidrar till en mer levande landsbygd. Vi förväntar oss en god dialog mellan delägarna i ATG, staten och hästsportens intressenter för att den föreslagna skattehöjningen inte ska slå mot sysselsättningen runt om i landet.

Även oron från Tidningsutgivarna behöver tas på allvar. Vänsterpartiet vill helt få bort spelreklamen från tidningarna eftersom forskningen visar att den som redan har problem med överdrivet spelande triggas av spelreklam. Eftersom digitala spelannonser poppar upp när man vill läsa en nyhet är det också omöjligt att skydda barn från spelreklam, trots att de enligt lag ska skyddas. Nyhetsmedierna behöver få ökat stöd inom systemet med mediestöd och inte påverka utformningen av spelskatten.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2023/24:74 Höjd spelskatt:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2018:1139) om skatt på spel.

Följdmotionen

2023/24:2828 av Helena Lindahl m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag för att säkerställa finansieringen av olika verksamheter, såsom hästsporten, även framöver och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att spelskatten bör ses över med inriktning på att differentiera den effektiva skattesatsen för olika typer av spel med fokus på att hämma riskspelande till förmån för sunt och nöjesfyllt spelande och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen
(2018:1139) om skatt på spel

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (2018:1139) om skatt på spel ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §	
Spelskatt ska betalas med 18 procent av behållningen för en beskattningsperiod.	Spelskatt ska betalas med 22 procent av behållningen för en beskattningsperiod.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2024.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.